

Hileli Davranışlarla İhaleye Fesat Karıştırma

▪ Genel Olarak Hileli Davranış

Hile, bir kişiyi aldatmak veya yanıltmak için yapılan düzen, dolap, oyun, ayak oyunu, alavere dalavere, desise, entrika; çıkar sağlamak için bir şeye değersiz bir şey katma olarak tanımlanmaktadır.⁵⁹ Hukuk terminolojisine göre ise, bir kimsenin bir fiili ile diğer şahsı belli bir irade açıklamasına veya iradesini gizlemeye yönelten aldatıcı davranışlar hile olarak tanımlanmaktadır.⁶⁰

Özel hukukta hile, sözleşmenin geçerliliği için gerekli şartlardan sayılan irade beyanını sakatlayan fesat hallerinden sayılmaktadır. (TBK madde 30-39)

Ceza hukukunda ise hilenin daha dar kullanıldığını, hileden bahsetmek için yalanın yetmediğini, mizansen gerektiğini,⁶¹ her hukuki hilenin cezai hileyi oluşturmadığını söyleyebiliriz. TCK'da hile kavramının sınırları çizilmemiş olmakla birlikte hileli davranışlar ile ulaşılmaya çalışıla fesat niteliğindeki neticeler sayılmıştır. Hile, icrai bir davranış ile yapılabileceği gibi bir kimsenin içine düştüğü hatadan yararlanarak ihmali davranışla da yapılabilir. Örneğin, ihale yetkilisi kimsenin ihale teklifleri hakkında kendisine yöneltilen sorulara yönlendirici veya aldatıcı cevaplar verilmesi icrai davranışla hile, ihaleye giren isteklinin hatalı işlemlerini düzeltmemesi ihmali davranışla hiledir.⁶²

Hileli davranışın tek başına icra edilmesi bu suçun oluşması

için yeterli değildir. Madde düzenlemesinde sayılan davranış biçimleri ile meydana gelmesi gerekir.

İhaleye katılma yeterliğine veya koşullarına sahip olan kişilerin ihaleye veya ihale sürecindeki işlemlere katılmalarını engellemek, ihaleye katılma yeterliğine veya koşullarına sahip olmayan kişilerin ihaleye katılmasını sağlamak, teklif edilen malları, şartnamesinde belirtilen niteliklere sahip olduğu halde, sahip olmadığından bahisle değerlendirme dışı bırakmak, teklif edilen malları, şartnamesinde belirtilen niteliklere

sahip olmadığı halde, sahip olduğundan bahisle değerlendirmeye almak hileli davranışla ihaleye fesat karıştırma suçunun temel davranış biçimlerini oluşturmaktadır.